

Απαντήσεις
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
Γ' ΕΠΑΛ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η δραστηριότητα

A1. Παράγοντες εκφοβισμού:

7§ Η προσωπικότητα των εμπλεκομένων. Η παθητική στάση που κρατάει ο θύτης σε συνδυασμό με την απουσία συναισθημάτων των θυτών για το κοινωνικό τους περιβάλλον.

8-9§ Η ενδοοικογενειακή βία καλλιεργεί την επιθετικότητα των παιδιών, ενώ η οικογένεια που αδυνατεί να επιβάλει φραγμούς, θυματοποιεί τα παιδιά.

10§ Η ομαδοποιημένη συμπεριφορά παιδιών που συμμετέχουν σε παρέες που ασκούν βία είτε τους δημιουργεί το συναίσθημα της υπεροχής είτε εξαναγκάζονται σε τέτοιες συμπεριφορές από την ίδια την ομάδα.

11§ Ο χαμηλός αυτοσεβασμός των θυμάτων και η ανεκτικότητα των εκπαιδευτικών, η προβολή βίας από τα ΜΜΕ και η αναπαραγωγή της μέσω βιντεοπαιχνιδιών επιτείνει το φαινόμενο.

Μονάδες 15

2η δραστηριότητα

A2.

α) «Είναι σημαντικό να **κατανοήσουν** τον τρόπο που αναπτύσσεται η εκφοβιστική συμπεριφορά, έτσι ώστε να **μπορέσουν να προλάβουν** αλλά και να **επανορθώσουν** αντίστοιχες καταστάσεις.»

(μονάδες 2)

β) Ενδεικτικά :

έκταση : **εύρος, εξάπλωση**

αντιληπτός : **αισθητός, κατανοητός**

βασικούς : **κύριους, σημαντικούς**

ελαστικοί : **υποχωρητικοί, διαλλακτικοί**

παρεκκλίνουν : **απομακρύνονται, διαφοροποιούνται** (μονάδες 5)

γ):

(*συκοφαντία, διάδοση φημών, απομόνωση ενός κοριτσιού*) -5η παράγραφος : Επεξηγηματικό σχόλιο, καθώς επεξηγεί τους τρόπους παρενόχλησης που τα κορίτσια έμμεσα ασκούν σχολικό εκφοβισμό.

«οπτική γωνία»-7η παράγραφος : Μεταφορική χρήση της γλώσσας για να τονιστεί ότι αυτοί που ασκούν εκφοβισμό, αδυνατούν να κατανοήσουν τα συναισθήματα των θυμάτων.

(μονάδες 4)

δ) Ενδεικτικά :

Παραδείγματα : *όπως βία από τους εκπαιδευτικούς προς τους μαθητές και το αντίστροφο, βία από γονείς προς εκπαιδευτικούς και το αντίστροφο, βία από εξωσχολικούς παράγοντες κ.λ.π*

Αποτελέσματα ερευνών : *Σύμφωνα με έρευνα του Olweus το ποσοστό των αγοριών που δήλωσαν ότι έχουν ασκήσει βία εις βάρος των συμμαθητών τους είναι 4 φορές περισσότερο από το αντίστοιχο των κοριτσιών*

(μονάδες 4)

Μονάδες 15

3η δραστηριότητα

A3.

E.Π. Άρθρο

Δ. Ο σχολικός εκφοβισμός βρίσκεται σε έξαρση.

Z1. Ενδείξεις που επιβεβαιώνουν την έξαρση.

Z2. Αίτια του φαινομένου

Απαιτείται **τίτλος**.

Ενδεικτικός Πρόλογος : Αφόρμηση (το άρθρο της ψυχολόγου) -Παρουσίαση του θέματος (Δεδομένα-Ζητούμενα)

Z1. Καθημερινά παρατηρούνται

- Περιστατικά σωματικής βίας σε βάρος αδύναμων μαθητών.
- Άσκηση σεξουαλικής βίας (το θύμα γίνεται αποδέκτης σχολίων, άσεμνων πράξεων και χειρονομιών)
- Αρπαγή προσωπικής περιουσίας, αφαίρεση χρημάτων, κινητών τηλεφώνων, ενδυμάτων.
- Συγκρότηση ομάδων που συμπεριφέρονται βίαια εναντίον συμμαθητών τους με διαφορετικά χαρακτηριστικά (π.χ. φυλή, χρώμα, εμφάνιση).
- Κοινωνικός αποκλεισμός του ατόμου από το παιχνίδι, στέρηση φίλων, απομόνωση, αποκλεισμός από παρέες.
- Ύβρεις, παρατσούκλια, ειρωνικά σχόλια.
- Διάδοση άσχημων φημών ή ψευδών ειδήσεων.
- Απειλές και εξαναγκασμοί σε ενέργειες που το θύμα δεν επιθυμεί.
- Αποκάλυψη ευαίσθητων προσωπικών πληροφοριών.
- Αποστολή μηνυμάτων και φωτογραφιών με χυδαίο ή απειλητικό περιεχόμενο.
- Φωτογράφιση- βιντεοσκόπηση διάφορων επεισοδίων μεταξύ μαθητών ή ιδιωτικών στιγμών, συνήθως μέσω κινητού και διοχέτευση του υλικού στο Διαδίκτυο.
- Προσβλητικά σημειώματα, απειλές σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης μέσω ψεύτικης ταυτότητας.

Z2

ΑΙΤΙΑ: προβληματικό οικογενειακό περιβάλλον:

- χαλάρωση δεσμών-αποξένωση μελών
- απουσία επικοινωνίας, άγνοια γονέων λόγω φόρτου εργασίας για τα προβλήματα των νέων.
- απουσία ελέγχου των παιδιών έλλειψη ηθικών αρχών και ιδεών
- βίαιο οικογενειακό περιβάλλον μίμηση βίαιης συμπεριφοράς

ΜΜΕ:

- προβολή σκηνών βίας από τα τηλ. προγράμματα ,ειδήσεις
- εξοικείωση νέων με τη βία .
- παρουσία βίαιων ηρώων δημιουργία αρνητικών προτύπων για τους νέους.
- βίαιο περιεχόμενο βιντεοπαιχνιδιών και βία στο διαδίκτυο
- παθητικοποίηση παιδιών και προβληματική κοινωνικοποίηση τους.

ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- απουσία ανθρωπιστικής παιδείας - απουσία ηθικών αξιών
- βαθμοθηρία - ανταγωνιστικές σχέσεις, απουσία συνεργασίας και σεβασμού μεταξύ των μαθητών
- περιθωριοποίηση μαθητών με χαμηλές σχολικές επιδόσεις

Ενδεικτικός Επίλογος : Σύνοψη του θέματος. Επιτονισμός της αναγκαιότητας εξάλειψης του φαινομένου.

Μονάδες 20

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η δραστηριότητα

B1. Ο Δον Κιχώτης συμβολίζει τον αγνό ιδεολόγο άνθρωπο. Προκειμένου να εκπληρώσει τα όνειρά του παρουσιάζεται σκληρός (*ατσάλινος*) και διακρίνεται από σοβαρότητα (*και σοβαρός απάνω στ' άλογό του*). Είναι επίμονος και συγκεντρωμένος στον στόχο του (*Αιώνες που ξεκίνησε και αιώνες που διαβαίνει*), αδιαφορώντας για τα περιπαικτικά σχόλια του κόσμου (*τον δείχνει ο ένας του αλλουνού – κι ειρωνικά γελάνε*). Είναι αφοσιωμένος στο καθήκον του, χωρίς να μπαίνει στη διαδικασία να επηρεάζεται από τη γνώμη των συνανθρώπων του, όσο υποτιμητική και να είναι (*με σφραγισμένα επίσημα, ερμητικά τα χείλια και με τα μάτια εκστατικά*).

Μονάδες 15

2^η δραστηριότητα

B2.

α) Ενδεικτικά:

γ' πρόσωπο (*ο ήρωας περνάει, Αιώνες που ξεκίνησε, τον συντυχαίνουν*)

Εκφραστικό αποτέλεσμα : καθολικότητα, ουδετερότητα, απρόσωπο ύφος, Το ποιητικό υποκείμενο αποστασιοποιείται από την προσβλητική και υποτιμητική συμπεριφορά των ανθρώπων απέναντι στους ιδεολόγους και οραματιστές ανθρώπους όπως ο Δον Κιχώτης.

β' ενικό πρόσωπο (*Άσε τους*)

Εκφραστικό αποτέλεσμα: Διαλογικός χαρακτήρας, επικοινωνία με τον δέκτη, αμεσότητα, προτρεπτικός τόνος προς τους ανθρώπους που κυνηγούν τα όνειρά τους όπως ο Ποιητής και ο Δον Κιχώτης να αγνοούν τέτοιες συμπεριφορές και να κοιτάνε μπροστά.

(Μονάδες 9)

β) Ενδεικτικά:

Εικόνα (σοβαρός απάνω στ' αλόγο του το αχαμνό ο ήρωας περνάει) Αποδίδει με απλό και κατανοητό τρόπο την εικόνα του ήρωα και του αλόγου του. Το ποίημα αποκτά ζωντάνια, αμεσότητα και εκφραστικότητα.

Μεταφορά (ατσάλινος) : Δίνει έμφαση στο πόσο σκληρά και αποφασιστικά βαδίζει ο Δον Κιχώτης προκειμένου να εκπληρώσει τα όνειρά του.

(Μονάδες 6)

Μονάδες 15

3^η δραστηριότητα

B3. Ενδεικτικοί άξονες απάντησης:

Ο Δον Κιχώτης αντιμετωπίζεται με χλευασμό και ειρωνεία από τους συνανθρώπους του. Όσοι αδυνατούν να κατανοήσουν τον σκοπό και τις αγνές προθέσεις των ανθρώπων που παλεύουν για τα όνειρά τους, συμπεριφέρονται απαξιωτικά και προσπαθούν να μειώσουν ανθρώπους σαν τον λογοτεχνικό ήρωα. Τέτοιου είδους άνθρωποι είναι πραγματιστές και κοντόφθαλμοι, χωρίς στόχους και φιλοδοξίες στη ζωή τους.

Τέτοιοι άνθρωποι με παρόμοιες συμπεριφορές με κάνουν να σκέφτομαι... (Κάθε μαθητής καταγράφει τις προσωπικές του απόψεις και συναισθήματα, με την ανάλογη τεκμηρίωση, πάνω στις υποτιμητικές συμπεριφορές των ανθρώπων απέναντι στους συνανθρώπους τους)

Μονάδες 20

Μητρούσκας Δημήτρης (Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος)